

**ย่อหรอยศาสตร์และศิลป์คนสยาม
.....กับภูมิปัญญาการเขียนอักษรภาษาไทย**

นำเสนอเมื่อ : 25 ก.ค. 2552

พยัญชนะเดี่ยว 26 ตัว (+1)

กา ไก่ ข ไข่ ถ กล้วย ง ไข่ กุ้ง จ อก ส ีเสียด
ข ไข่ ย ไข่ ต อก ด อก ถ อก ท อก
น อก บ อก น อก ป อก ผ อก ม อก พ อก
ฟ อก ม อก ย อก ล อก อ อก ข อก
อ อก ฮ อก ฮ อก

พยัญชนะผสม 6 ตัว (ใช้จริงเฉพาะ 3 ตัวหลัง)

ช อก ข อก ซ อก ช อก ซ อก ซ อก

อักษรไทยและศิลปวัฒนธรรม กับภูมิปัญญาการเขียนอักษรภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ประจำชาติ ที่ใช้ในการสื่อสาร เพื่อความหมาย และสร้างความเข้าใจของคนในสังคม เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่มีความงดงาม และมีคุณค่าอันสูงยิ่ง
เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติ ภาษา ไทยเป็นภาษาที่งดงาม ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านภาษาพูด และภาษาเขียน สามารถนำเสนอได้ในรูปแบบของร้อยแก้วและร้อยกรอง ในภาษาเขียนที่นิยมใช้ส่วนใหญ่ เป็นลักษณะแบบร้อยแก้ว
มีทั้งการเขียนแบบเรียงความ การเขียนบทความ การเขียนข่าว การเขียนและการออกเสียงภาษาไทยของเยาวชนไทยในปัจจุบัน ได้คิดเขียนไปจากอักษรวิจิตรของภาษาไทย และขาดทักษะในการเขียน ภาษาไทยที่ถูกวางตามแบบไทย
โดยเฉพาะการเขียนลายมือที่คิดไปจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อาจารย์เปลื้อง ณ นคร แบ่งประเภทการเขียนลายมือไว้เป็น 3 แบบ คือ

- 1. เขียนตัวบรรจง หมายถึง เขียนตัวอักษรเต็มบรรทัด (ขนาดตัวหนังสือสูง 8 มิลลิเมตร หรือ 1 เซนติเมตร เป็นอย่างมาก) จะเริ่มฝึกตั้งแต่เด็กเรียนเริ่มเรียนหนังสือ ในการการเขียนตัวบรรจง ตัวอักษรต้องตรง เรียบ การวางสระ วรรณยุกต์ของไฟถูกต้อง
2. เขียนหวัดแกมบรรจง หมายถึง เขียนตัวอักษรครึ่งบรรทัดเล็กน้อย เป็นการเขียนตามความถนัด ต้องการความรวดเร็ว แต่ยังคงเขียนตัวอักษรให้เป็นตัว คือ ตัวอักษรต้องชัดเจน
3. เขียนหวัด หมายถึง การเขียนอย่างรวดเร็ว ไม่ต้องใช้ความประณีตหรือความชัดเจนอะไรนัก

การเขียนตัวอักษรไทย
การเขียนตัวอักษรไทย
การเขียนตัวอักษรไทย
การเขียนตัวอักษรไทย

รูปแบบของตัวอักษรไทย ที่ใช้กันในปัจจุบัน แบ่งตามลักษณะอักษรได้ 2 ประเภท คือ

1. ประเภทตัวเหลี่ยม มีเส้นตรงเป็นส่วนประกอบ ได้แก่

- แบบอักษรฉันทนา อักษรฉันทนา กอประกาศิต สำนักเสนาธิการคณะรัฐมนตรี ใช้เป็นแบบคิดของทางราชการ เป็นลายมือไทยที่สวยงาม ใช้เขียนเพื่อใช้ในงานเกียรติยศต่าง ๆ
- แบบพระยาคุณวิสุทธิวงษา (ถ้าจืด พลากรวงศ์) อยู่ในแบบที่ดัดอ่าน ที่พระยาคุณวิสุทธิวงษาเขียนขึ้น คือ แบบที่ดัดอ่านหนังสือไทยภาคต้น แบบที่ดัดอ่าน ก ข ก กา และหนังสือแบบที่ดัดอ่านเบื้องต้น ซึ่งพิมพ์ขึ้นไซ้เมื่อ พ.ศ.2471, 2473 และ 2476 ตามลำดับ เพื่อฝึกเด็กให้เขียน หรือคัดลายมือหลังจากเรียนอานพยัญชนะแต่ละศรี
- แบบโรงเรียนกฎหมาย คล้าย แบบของพระยาคุณวิสุทธิวงษา ซึ่งอาจารย์สุริน สุพรรณรัตน์ อาจารย์ใหญ่ท่านแรกของโรงเรียน ได้นำลายมือของปู่คือ อาจารย์มงคล สุพรรณรัตน์ เจ้าของและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสุภาพพิทยาคม (ตรอกวัดราชหน้าดง จ.พระนคร) มาเป็นต้นแบบให้อาจารย์ขุนสุข นิลวัฒนาหนาท (ปุ่นยสวัสดิ์) จัดทำเป็นแบบคัดลายมือของโรงเรียนดังแต่ พ.ศ.2509
- แบบโรงเรียนยานนาวา คล้าย แบบของพระยาคุณวิสุทธิวงษา ซึ่งอาจารย์สุริน สุพรรณรัตน์ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ได้ดัดให้ลายมือของครูทุกคนเป็นแบบเดียวกัน และคณะครูโรงเรียนได้นำลายมือของอาจารย์มงคล สุพรรณรัตน์มาดัดแปลงและทำแบบฝึกคัดลายมือของโรงเรียนตั้งแต่ พ.ศ.2510 และได้ดัดแปลงลักษณะ ของตัวอักษรอีกครั้งหนึ่งเมื่อ พ.ศ.2519
- แบบภาควิชาประถมศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คล้ายแบบของพระยาคุณวิสุทธิวงษา เกิดขึ้นจากคำริชขอศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล หัวหน้าภาควิชาประถมศึกษา ที่ต้องการให้มีอักษรของแผนกวิชาที่ง่ายต่อการฝึกเด็กเขียน และเพื่อใช้เป็นแบบฝึกคัดลายมือของนักศึกษาทุกคน ของแผนกวิชาที่นำไปสอนศิษย์เมื่อจบเป็นครูแล้ว

2. ประเภทตัวกลมหรือตัวมน มีส่วนโค้งเป็นส่วนประกอบ ได้แก่

- แบบขุนหลิมฤทธิวรณรงค์การ กระทรวงการมาใช้เป็นแบบฝึกคัดลายมือ ของนักเรียนในสมัยก่อน และโรงเรียนต่าง ๆ ใช้เป็นแบบทำสมุดคัดลายมือจำหน่าย
- แบบกระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้ดัดแปลงจากตัวอักษรแบบ ขุนหลิมฤทธิวรณรงค์การ เพื่อทำเป็นแบบฝึกคัดลายมือใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาของโรงเรียน รัฐบาลทั่วประเทศตั้งแต่ พ.ศ.2520
- แบบราชบัณฑิตยสถาน เป็น แบบตัวอักษรตัวกลม ซึ่งราชบัณฑิตยสถานกำหนดขึ้น (ในปี 2540) เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการสร้างตัวอักษรไทยทั้งการเขียน และการพิมพ์รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการออกแบบตัวอักษรไทยมาตรฐานที่จะใช้ในกิจการคอมพิวเตอร์

การเขียนเป็นการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารของมนุษย์ในเชิงแสดงออก โดยที่ใช้อักษรแทนคำพูด เพื่อให้ผู้อื่นได้รับทราบ และเกิดการตอบสนอง ตามที่ผู้เขียนต้องการ การเขียนจึงเป็นทั้งศิลปะและศาสตร์อยู่ในตัวเอง การเขียนเป็นศิลปะจะต้องประกอบด้วยความประณีต ภาษาที่งดงาม สามารถสื่อสารได้ทั้งความรู้ ความคิด อารมณ์ และความปรารถนาใจใด ซึ่งการใช้ภาษาไหนนั้น นับเป็นศิลปะชั้นสูงของมนุษย์ ส่วนที่กล่าวว่าการเขียนเป็นศาสตร์ก็เพราะการเขียน ทุกชนิด ต้องประกอบด้วยความรู้ หลักการวิธีการและทฤษฎีต่าง ๆ การเขียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในโลกของการสื่อสารปัจจุบัน ซึ่งสามารถสรุปความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

- การเขียนทำให้เกิดความรู้ ความคิด เกิดความเข้าใจกัน
- การเขียนทำให้เกิดอาชีพ และการพัฒนาอาชีพ
- การเขียนทำให้ทราบความต้องการของบุคคลและสังคม
- การเขียนเป็นสื่อทำให้เกิดนันทนาการ
- การเขียนทำให้สังคมสงบสุข
- การเขียนเป็นเครื่องมือแสดงภูมิปัญญาของมนุษย์
- การเขียนหากยึดเป็นอาชีพ ก็เป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมอย่างมากอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

ฉะนั้น การเขียนเป็นวิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง ที่มนุษย์สามารถถ่ายทอดความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิด จินตนาการ ความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ส่วนการเขียนจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับ ความสามารถของผู้เขียน และการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเป็นสำคัญ

